

Martine en Arnaud

Martine Brouwer en Arnaud Baranger vertrokken op 17 september 2009 vanaf de Space in Frankrijk voor een gesponsorde wereldreis per fiets: Le lait autour du monde. Op hun route bezoeken ze zeventien landen om zo veel mogelijk spelers in de melkveehouderij in kaart te brengen en met elkaar te laten discussiëren. Voor Veeteelt schrijven zij vier bedrijfsreportages, waarvan dit de tweede is.

Start:	17 september 2009
Duur:	1 jaar
Fietskilometers afgelegd:	8556
Aantal lekke banden:	22
Melk gedronken onderweg:	57 liter

Braziliaanse Castrolanda spant zich in om melk van Europese kwaliteit te produceren

Klein-Holland in tropisch Brazilië

De Braziliaanse landbouwcoöperatie Castrolanda telt 70.000 hectare grond. Een derde van de vijfhonderd leden is van Nederlandse komaf. Het middel van bestaan is rundveeteelt en dat heeft de Nederlandse boeren geen windeieren gelegd.

tekst **Martine Brouwer en Arnaud Baranger**

De weg naar de succesvolle landbouwcoöperatie Castrolanda loopt vanaf het plaatsje Castro via een toegangspoort, langs de veevoerfabriek en de opslagloodsen. Castrolanda is een samenvoeging van de woorden Castro en Holanda. Op het terrein scheiden palmbomen de gazons voor de huizen van de weg. Voor de ramen hangt vitrage en in de wei grazen Texelse schapen. De koeien staan op stal. Akkers liggen in duizenden hectaren om het kleine centrum van de kolonie verspreid.

Castrolanda is Klein-Holland in de tropen, waar veeteelt het middel van bestaan is. Dat heeft de Nederlandse boeren zeker geen windeieren gelegd. De boeren behoren tot de rijkste bewoners van het gebied.

Europese kwaliteitsnormen

Een molen prijkt in het Braziliaanse heu-

vellandschap. De nieuwe molen is speciaal gebouwd om het jubileum van Castrolanda te vieren. Vijftig jaar geleden kwamen de eerste Nederlandse pioniers naar Castro, een klein plaatsje in het zuiden van Brazilië in de deelstaat Paraná. In een schip met meer dan duizend andere emigranten uit heel Europa – die behalve naar Brazilië ook naar Argentinië gingen – vertrokken de gezinnen naar het nieuwe vaderland. Koeien, trekkers en huisraad werden in São Paulo van de boot geladen en op de trein gezet richting Castro. Vijfduizend hectare kochten de kolonisten bij hun aankomst in Brazilië.

In het gebouw van de Sociedade Cooperativa Castrolanda blieden de computers. Een intern tv-circuit brengt iedere paar minuten actuele prijzen van varkensvlees, graan en ander landbouwnieuws. Henrique Costales Junqueira, directeur

Martine Brouwer samen met Henrique Costales Junqueira en Arnaud Baranger

van de afdeling melkverzameling, vertelt: 'Castrolanda is een begrip in Brazilië. Onze kwaliteitseisen zijn vergelijkbaar met de Europese normen. Brazilië spant zich in om melk te exporteren, waarvoor niet alleen de kwaliteit, maar

De expansiedrift is ook in Brazilië aan de stalbouw af te lezen

Verzamelpunt van de eigen melkfabriek

De gang door het voetbad voorkomt klauwproblemen

De wachtruimte is deels buiten

ook de kostprijs van belang is. De productiekosten in Brazilië liggen vergeleken met belangrijke zuivelregio's als de Verenigde Staten en Europa weliswaar laag, zo rond de 0,70 real per liter, ongeveer 28 eurocent, maar zijn wel weer hoger dan in landen als Argentinië, Australië en Nieuw-Zeeland.' Ondertussen beschikt de coöperatie over een gebied van zeventigduizend hectare dat zich als een lappendeken uitstrekt met velden van soja, graan, mais, rijst, bonen en weilanden met grazend vee. Coöperatie Castrolanda telt vijfhonderd leden, waarvan twee derde Brazilianen en een derde Nederlanders. Ruzies over het handelen van het bestuur en jaloezie

over bedrijfsresultaten van collega's bedreigden het bestaan van de coöperatie nog wel eens.

Ventilatoren en sproeiers

In de kolonie Castrolanda runt Lucas Rabbers zijn bedrijf met 420 melkkoeien die hij driemaal daags melkt. De 2x8-visgraatmelkstal draait zo'n vijftien uur per dag. Gemiddeld produceren de zwartbonte koeien 28 kg melk per dag met 3,3% vet en 3,0 % eiwit. 'Wij produceren "light" melk', lacht Lucas, wanneer hij verwijst naar de lage gehalten. De koeien krijgen een rantsoen dat bestaat uit snijmais, kuilbalen, haverkuil en krachtvoer. 'Het klimaat is vergelijkbaar met dat in Nederland. Castrolanda ligt op 1000 meter boven de zeespiegel en in de winter vriest het hier ook.' De melkveehouder zaait zijn 400 hectare volledig met mais in. Engels raaigras zaait hij als tussencultuur. Rabbers wijst naar zijn land. 'Kijk, de mais staat tussen de resten van het raaigras, dat noemen we plantio direto, een uitvinding die hier gedaan is.'

De veestapel is opgedeeld in meerdere groepen en verdeeld over twee stallen. In de 'oude' stal is het dak lager en zijn de ligboxen smaller. Rabbers: 'Toch voelen de koeien zich in de oude stal beter dankzij het dubbele plafond en het automatische weerstation dat ventilatoren

en sproeiertjes aanstuurt.' De 'nieuwe' ligboxenstal is hoog met een steiler dak. 'Waarschijnlijk installeer ik in deze stal ook een weerstation.' Koeborstels verwennen het vee en een werknemer schuift met een aangedreven schuiver de roosters schoon.

Kruisen met zeboes

Melkquotering kent Brazilië niet en melkveehouders kunnen daarom ongelimiteerd produceren. Ondanks de huidige melkprijs van rond de 0,70 real, die daarmee gelijk is aan de productiekosten, is alles gericht op verdere groei. Rabbers fokt momenteel al zijn jongvee op. 'Ik denk erover om de opfok in de toekomst uit te besteden om voldoende ruwvoer te hebben voor een groter koppel melkvee.'

Stiertjes verkoopt Rabbers aan veehouders in het noorden van Brazilië. 'Dankzij de hoge genetische kwaliteit van de stieren voor melkproductie, kruisen de veehouders in het noorden ze met zeboes. Het resultaat van de kruising heet girolanda. De girolanda is opgewassen tegen hitte, teken, scherprgas en moeilijk begaanbaar terrein, dat veel van de benen vraagt. Het holsteinbloed verhoogt de melkproductie.' |

➔ Volg Arnaud en Martine op de website: www.veeteelt.nl/melktoer

Dubbel plafond in staldak tegen de hitte

Kalverhuisvesting is eenvoudig

Melkveehouderij in Brazilië

Brazilië is het op vier na grootste land ter wereld met een oppervlak van zo'n 240 keer Nederland. Alleen Rusland, Canada, China en de Verenigde Staten zijn groter. De grootte van de meer dan 1,3 miljoen Braziliaanse melkveebedrijven, het aantal stuks vee per bedrijf en de productiesystemen verschillen enorm. Brazilië staat na een groeispurt op de achtste plek in de top 10 van grootste melkproducenten ter wereld.

Ruim 80 procent van de Braziliaanse melkveebedrijven wordt gevormd door kleinschalige familiebedrijven. Deze melkveebedrijven produceren 'slechts' een derde van de totale Braziliaanse productie van meer dan dertig miljoen ton. Grote bedrijven produceren twee derde van de melkplas. De landbouwcoöperatie Castrolanda is een voorbeeld van zo'n groot bedrijf.